

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/168/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412209425
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1412209425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. S., D.. XX.XX.XXXX, N. N., A. XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Bratislava, Vazovova 7/A, dieťa rodičov: matka - Dana Vernerová, zomr. 16.09.2012 a otec - O. O., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. N. X, o návrhu navrhovateľky F.H. S., D.. XX.XX.XXXX, N. N., A. XX, zastúpenej Mgr. Tatianou Dlhošovou, so sídlom Nobelova 34, Bratislava, na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, na odvolanie otca a navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.12.2014, č.k. 15P/151/2012-378, jednohlasne (pomerom hlasov 3: 0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o úprave styku otca s maloletým A. S., D.. XX.XX.XXXX s a z r u š u j e a v e c s a v r a c i a n a ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti sa rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 23.12.2014 č.k. 15P/151/2012-378 návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol, maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, starať sa o jeho výživu, v bežných veciach ho zastupovať namiesto otca. Navrhovateľku ustanovil za majetkovú opatrovníčku maloletého, ktorej uložil povinnosť spravovať majetok maloletého, ktorej súčasne uložil povinnosť predkladať správy o nakladaní s majetkom maloletého pravidelne k 31.12. každého kalendárneho roka. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou XXX € mesačne k rukám navrhovateľky počnúc 09.11.2012. Zročné výživné od 09.11.2012 do 23.12.2014 vo výške X.XXX,XX € uložil otcovi zaplatiť k rukám navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Otcovi uložil povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť k rukám navrhovateľky aj úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy XX €. Upravil styk otca s maloletým, každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 10.00 hod. nepretržite do nedele do 18.00 hod. s výnimkou vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, ktoré upravil osobitne. Návrh navrhovateľky na zaplatenie zročného výživného za obdobie od 01.11.2011 do 08.11.2012 a návrh na zákaz spravovať majetok maloletého zamietol. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2011, č.k. 25P/216/2010-39. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Pokiaľ ide o návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti súd prvého stupňa konštatoval, že dieťa má právo vyrastať s biologickými rodičmi a rozvíjať s nimi väzby, je však potrebné prihliadať aj na individuálne okolnosti prípadu. V zmysle uvedeného preto pri rozhodovaní prihliadol na skutočnosť, že maloletý v rodine otca nevyrastal, otec sa s maloletým stretával sporadicky, maloletý

má domov v rodinnom dome matky od malička. Zmena prostredia pre maloletého by mohla mať podľa názoru súdu fatálne následky, preto sa súd stotožnil s návrhom na postupný prechod z rodiny matky do rodiny otca. Otec však súd o svojich rodičovských kvalitách vôbec nepresvedčil, celé konanie bolo poznačené neúplnými vyjadreniami, polopravdami, klamstvami zo strany otca, otec nevyužíval svoje právo stretávať sa s maloletým. Navyiac, otec pri výkone rodičovských povinností konal v rozpore so záujmom maloletého. Tento záver súd oprel o skutočnosť, že otec zastupoval maloletého v dedičskom konaní po matke, v ktorom maloletý zdedil podiel na rodičovskom dome a finančné prostriedky, ktoré otec vybral a bez súhlasu súdu ich použil na rôzne dôvody. Aj táto skutočnosť ovplyvnila rozhodnutie súdu ohľadom zverenia maloletého a mala za následok, že súd uprednostnil tetu maloletého ako osobu, ktorá žila od narodenia maloletého až ku dňu smrti matky maloletého v domácnosti matky s maloletým, a ktorá vie lepšie zabezpečiť starostlivosť o maloletého a ktorá bude konať v záujme maloletého a nie vo svoj prospech. V tejto súvislosti zdôraznil, že v konaní starostlivosti o maloleté dieťa súd musí prioritne dbať na záujem dieťaťa, nielen na záujmy otca. Pri rozhodovaní prihliadol aj na návrh kolízneho opatrovníka, ktorý po šetrení pomerov zistil, že otec nemá vytvorené podmienky pre zverenie maloletého. V tejto súvislosti uviedol, že otec pracuje na trojsmenné prevádzky, v domácnosti s ním žije chorá matka s obmedzenou mobilitou, o ktorú sa otec stará. Vzhľadom na vek maloletého konštatoval, že osobná starostlivosť o maloletého je rozsiahla, náročná, dieťa sa len učí samostatnosti a vo všetkých úkonoch je závislé na dospelšej osobe. V rodine navrhovateľky, napriek tomu, že je zamestnaná, je ďalšia dospelá osoba, a to stará matka maloletého, ktorá je schopná pomáhať s osobnou starostlivosťou o maloletého. Z uvedených dôvodov súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zverenie maloletého do náhradnej starostlivosti navrhovateľky je riešením v záujme maloletého, z uvedeného dôvodu návrhu otca na zverenie maloletého do jeho starostlivosti nevyhovel. Pokiaľ ide o osobu navrhovateľky zistil, že táto spĺňa všetky predpoklady pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 45 ods. 1, 2 Zák. o rodine. Súčasne navrhovateľku ustanovil za majetkovú opatrovníčku, pričom postupoval podľa § 33 Zák. o rodine. Výživné na maloletého zo strany otca určil vo výške XXX € mesačne s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, ako aj zistené zárobkové možnosti a schopnosti otca. Výživné určil od 09.11.2012, t.j. od doby, keď bol maloletý predbežným opatrením zverený do dočasnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Zročné výživné od 09.11.2012 do svojho rozhodnutia vyčíslil, toto uložil otcovi zaplatiť k rukám navrhovateľky. Pokiaľ navrhovateľka žiadala určiť výživné aj za obdobie od 01.11.2011 do 09.11.2012, v tejto časti jej návrh zamietol, a to z dôvodu, že od 01.11.2011 do smrti matky bola vyživovacia povinnosť určená rozhodnutím súdu, a to rozsudkom 25P/216/2010-39. V prípade, že by si otec neplnil vyživovaciu povinnosť, je potrebné domáhať sa výkonu rozhodnutia. Rovnako zamietol návrh navrhovateľky v časti určenia výživného za obdobie od 16.09.2012 do 08.11.2012, t.j. v období, keď ešte maloletý nebol zverený predbežným opatrením navrhovateľke. Tým, že si navrhovateľka uplatnila aj úrok z omeškania za situácie, že mal v konaní preukázané, že otec si riadne a včas vyživovaciu povinnosť uloženú predbežným opatrením neplnil, otca v zmysle § 76 Zák. o rodine zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania. V rozhodnutí upravil aj styk otca s maloletým tak, aby bol zabezpečený štandardný rozsah styku maloletého s otcom. Vzhľadom na to, že maloletý už prostredie otca pozná, kolízny opatrovník prešetril pomery otca, kde bolo zistené, že maloletý má svoj priestor u otca, otec má bývanie zabezpečené, vyslovil názor, že dieťa je pripravené u otca aj prespať cez víkend. Pre potreby dostatočného rozvoja citových väzieb aj s rodinou otca upravil stretávanie aj počas významných sviatkov. Argument navrhovateľky, že dieťa na rozšírenie styku nie je pripravené a jeho denný režim neumožňuje ďalšie zásahy neakceptoval. Rovnako neakceptoval argument, že presúvanie maloletého do dvoch domácností, kde sa stretáva aj s inými ľuďmi nie je vhodné. Tento argument podľa názoru súdu nebol ničím bližšie konkretizovaný, súdu sa javil byť tendenčným. Tým, že náhradná starostlivosť má byť zásadne len dočasná a aj počas jej trvania je potrebné zabezpečiť potrebné podmienky pre spolužitie otca s maloletým mal zato, že rozšírenie styku má slúžiť práve k dosiahnutiu tohto stavu. Vec správne posúdil podľa § 28 ods. 1, § 33 ods. 1-6, § 44 ods. 1-4, § 45 ods. 1-8, § 47 ods. 1 písm. a/, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 až 4 Zák. o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletého a navrhovateľka.

Otec maloletého svojim odvolaním navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, maloletého vrátiť späť do jeho osobnej starostlivosti. Uviedol, že od narodenia mal záujem o maloletého, v jeho starostlivosti mu však vždy bránila rodina matky. Uviedol, že je zarážajúce, že po smrti matky Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa s ním nesnažil skontaktovať, až takmer rok od smrti matky ho navštívili pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, a to dňa 25.07.2013 a 27.05.2014. Pri prvej návšteve

konštatovali, že byt je čistý, útulný, ale že nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť, keď namietal, aby upresnili aké podmienky, toto sa nestalo. Skutočnosť, že býva a stará sa o svoju 87-ročnú matku podľa jeho názoru nie je zákonný dôvod na nezverenie maloletého do jeho starostlivosti, rovnako ani skutočnosť, že nie je vlastníkom bytu. Podal aj námietku zaujatosti voči sudkyňi, nedostal však žiadne vyrozumienie, požadoval aj psychologické vyšetrenie maloletého, ktoré však súd prvého stupňa nevykonával.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá s dôvodmi uvedenými v odvolaní otca nesúhlasila, uviedla, že otec sa o maloletého nikdy nestaral sám, a to ani za života matky, ani po jej smrti. S matkou maloletého otec nikdy netvoril spoločnú domácnosť, nepodieľal sa na bežnej dennej osobnej výchove maloletého. Otec nikdy nepožiadaval ani za života matky o úpravu styku s maloletým. Súd prešetroval v konaní pripravenosť otca pre starostlivosť o maloletého, dokonca mu umožnil ex offo počas konania realizovať styk s maloletým. V súdnom konaní bolo zistené, že otec maloletého bol v minulosti 6 krát súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť, zanedbanie vyživovacej povinnosti aj k staršiemu synovi. Otec maloletého je osoba, ktorá nedisponuje schopnosťami a zručnosťami pre výchovu maloletého dieťaťa. Otec s maloletým nemá vytvorený pevný vzťah a nie je perspektíva, že by otec bol maloletému trvalou oporou. Otec je nepriateľsky naladený voči rodine, v ktorej maloletý vyrastá, sám mu však nevie zabezpečiť žiadnu prijateľnú alternatívu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o úprave styku podala odvolanie aj navrhovateľka, ktorá v napadnutej časti žiadala rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, vo zvyšných výrokoch navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Podľa jej názoru súd prvého stupňa styk otca s maloletým upravil v rozpore so záujmom maloletého, ako aj s logikou, keďže otcovi dal väčšie práva pri styku ako doteraz, hoci rodičovské schopnosti otca súd v konaní vyhodnotil ako nepresvedčivé a pri konaní otca dokonca ustálil, že tento konal v rozpore so záujmami maloletého. So závermi súdu prvého stupňa, ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia by podľa jej názoru bolo možné súhlasiť, len ak by otec maloletého bol takým otcom, ktorý by mal o dieťa skutočný záujem a styk by uplatňoval nielen ako svoje výsostné rodičovské právo v zmysle zákona, ale predovšetkým s ohľadom na záujem maloletého. Súd mal v konaní preukázané, že otec nevyužíval svoje právo so synom sa stretávať už pri užšom styku zabezpečenom predbežným opatrením, kedy ani pri frekvencii stretávania podľa predbežného opatrenia nebol schopný alebo ochotný pripraviť dieťaťu kvalitný program. Je zrejmé, že otec nedisponuje rodičovskými predpokladmi a radšej bude obviňovať ju ako aj celú jej rodinu. V tejto súvislosti poukázala na to, že otec počas celého konania nevedel uviesť ako reálne sa chce o syna starať. Odvolával sa na to, že mu pomôže mama, o ktorej následne tvrdil, že sa o ňu stará sám. Zdôraznila, že v priebehu konania na pojednávaní dňa 07.05.2014 podala návrh na zákaz styku maloletého s otcom, ktoré konanie bolo vylúčené na samostatné konanie uznesením zo 06.06.2014 č.k. 15P/151/2012-259. Toho času je meritórne neskončené a je vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 25P/150/2014. Otázka styku otca s maloletým preto bude meritórne rozhodnutá v danom konaní. Na pojednávaní dňa 13.01.2015 sa k tomu, aby bol určený styk maloletého s otcom alebo jeho zákaz až po vykonaní znaleckého dokazovania pripojil aj kolízny opatrovník, Pokiaľ súd prvého stupňa vylúčil konanie na samostatné konanie, vylúčil vlastnú právomoc rozhodnúť v merite veci v tomto konaní.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník maloletého, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Ako navrhovateľka poukázal rovnako na skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava IV sa vedie aj ďalšie konanie, a to vo veci zákazu styku otca s maloletým, v ktorom súd bude vykonávať dokazovanie.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, odvolanie navrhovateľky odvolací súd posúdil ako dôvodné.

Tým, že v konaní otec po smrti matky žiadal maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti a návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti podala aj blízka príbuzná maloletého zo strany matky, súd prvého stupňa vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom zistenia, aký model osobnej starostlivosti bude v prvom rade v záujme maloletého. So záverom, ku ktorému po vykonanom dokazovaní dospel, sa plne stotožnil aj odvolací súd. Ako súd prvého stupňa, tak aj odvolací súd

nespochybňuje právo otca na starostlivosť o maloletého, súčasne však zdôrazňuje, že súdy v konaní starostlivosti o maloleté deti sú povinné prioritne chrániť záujem maloletého dieťaťa a to aj na úkor výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. V zmysle uvedeného v danej veci postupoval aj súd prvého stupňa, ktorý po vykonanom dokazovaní dospel k správnej úvahe, t.j., že osoba navrhovateľky dáva pre maloletého lepšiu záruku jeho riadnej a stabilnej výchovy v prostredí, v ktorom maloletý od narodenia vyrastá, na rozdiel od otca, ktorý súd o svojich rodičovských kvalitách nepresvedčil. Pri rozhodovaní za dôležitý faktor treba považovať, že otec s matkou nežili v spoločnej domácnosti, s maloletým sa nestretával, medzi otcom a maloletým nie sú vybudované pevné citové väzby. Navyše otec v konaní, na čo aj odvolací súd poukazuje, nepreukázal dostatočným spôsobom svoje rodičovské kompetencie v miere, ktorú by bolo možné vyhodnotiť v prospech maloletého. Pokiaľ za tejto skutkovej situácie, preukázanej vykonaným dokazovaním, súd prvého stupňa návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol a vyhovel návrhu navrhovateľky na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, rozhodol v súlade s ust. § 44 a § 45 Zák. o rodine. Pokiaľ ide o odvolanie otca, toto neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie aj náležite v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, z ktorého dôvodu, keďže sa odvolací súd s právnym názorom súdu prvého stupňa vysloveným v odôvodnení napadnutého rozsudku stotožnil, na tento v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje.

Odvolací súd sa však nestotožnil s postupom súdu prvého stupňa v časti úpravy styku otca s maloletým. Za procesné pochybenie súdu prvého stupňa za situácie, že navrhovateľka v priebehu konania dňa 07.05.2014 podala návrh na zákaz styku otca s maloletým považuje to, že súd prvého stupňa uznesením zo 06.06.2014 č.k. 15P/151/2012-259 vylúčil predmetný návrh na samostatné konanie, o ktorom v súčasnej dobe koná pod sp.zn. 25P/150/2014. Odvolací súd sa rovnako nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa vysloveným v odôvodnení uznesenia o vylúčení návrhu na samostatné konanie, keď súd prvého stupňa ako dôvod na vylúčenie návrhu považoval to, že nie je hospodárne prejednať návrh na zákaz styku v danom konaní, nakoľko nemá podklad vo vykonanom dokazovaní a konanie by sa tým neúmerne predĺžilo. Takýto názor nemá svoje opodstatnenie, práve naopak, odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa vzhľadom na podaný návrh na zákaz styku otca s maloletým mal zistiť, a to práve v danom konaní, či tento je alebo nie je dôvodný a podľa zistení následne upraviť alebo neupraviť (zakázať) styk otca s maloletým.

Tým, že uvedený postup súdu prvého stupňa nie je v záujme maloletého dieťaťa, je súčasne v rozpore s ust. § 112 O.s.p., odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o úprave styku otca s maloletým podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia mu vrátil vec na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odvolací súd dáva na zváženie súdu prvého stupňa spojenie oboch konaní, keďže od skutkových zistení na základe vykonaného dokazovania závisí spôsob rozhodnutia v časti úpravy styku otca s maloletým, ktorý je potrebné posúdiť komplexne v jednom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.